

Via
Mark- och miljödomstolen vid
Vänersborgs tingsrätt
Box 1070
462 28 Vänersborg

Till
Mark- och miljööverdomstolen
Vid Svea Hovrätt

ÖVERKLAGAD DOM

Mål nr P2040-12, 2064-12

KLAGANDE

Sakägare enligt förteckning. (Bilaga: Förteckning över fullmakter).

Föreningen Bevara Guldheden är en ideell förening som bildades 2004 med syfte att värna om närmiljön. Föreningen har ca 1000 medlemmar och har enligt sina stadgar till ändamål att verka för att Guldheden med omnejd ej exploateras ytterligare, alltså att bevara såväl den från 1940-talet kulturhistoriska miljön av riksintresse på Norra Guldheden med dess grönområden som den för 1950-talets tidstypiska boendemiljön på Södra Guldheden med dess omgivande grönområden.

Föreningen är av klagandena utsedd som deras ombud och undertecknad är utsedd att överklaga såväl föreningens eget som sakägarnas överklaganden.

YRKANDE

Härmed yrkas att Mark- och miljööverdomstolen upphäver Mark- och miljödomstolens dom att avslå vårt överklagande och att Mark- och miljööverdomstolen återlämnar överklagandet till länsstyrelsen via Mark- och miljödomstolen för upphävande av Göteborgs kommuns antagandebeslut av detaljplanen. Överklagandena avser Göteborgs kommuns beslut att anta detaljplan för bostäder vid Egnahemsvägen.

OMSTÄNDIGHETER SOM ÅBEROPAS FÖR ATT PRÖVNINGSTILLSTÅND
SKALL MEDGES

I beslutsprocessen har förekommit företeelser som givit anledning till misstankar om oegentligheter. En genomlysning av ärendet i Mark- och miljööverdomstolen skulle kunna klargöra omständigheterna.

Detaljplanen verkar ha framtagits på ett ambitiöst och noggrant sätt, men vissa beslut har givit anledning att befara att de inte grundats på objektiva fakta:

- Beslutet att ej behandla detaljplanen i kommunfullmäktige.
- Beslutet att ändra Länsstyrelsen inställning.

Dessa omständigheter behandlas nedan.

SKÄL FÖR ÖVERKLAGANDET

1. Mark- och miljödomstolen har felaktigt bedömt att detaljplanen inte har sådan principiell eller stor betydelse att den måste antas av kommunfullmäktige.

2. Mark- och miljödomstolen har felaktigt bedömt att detaljplanen inte medför en betydande miljöpåverkan.

OMSTÄNDIGHETER OCH BEVIS SOM ÅBEROPAS

För ovanstående skäl åberopar vi nedanstående omständigheter beträffande riksintresse och betydande miljöpåverkan.

Angående riksintresset

Uttryck för riksintresset:

Den naturanpassade planen från 1944 med tre sammankopplade ringvägar som mjukt följer terrängen. Den glest grupperade bebyggelsen med omväxlande korta trevånings lamellhus och sjuvåniga punkthus, i en omgivning av karga klippor och grönska. Siluetten med "borgtorn" på bergkammen ovanför det centrala Göteborg som ett karaktäristiskt landmärke i stadsbilden. (Utdrag ur Riksantikvarieämbetets beskrivning av riksintresset Norra Guldheden)

Den aktuella detaljplanen påverkar allvarligt följande uttryck: *glest grupperade bebyggelsen, Siluetten med "borgtorn" och omgivning av karga klippor och grönska.* Bebyggelsen kommer inte att vara gles! Siluetten med borgtorn kommer från vissa håll att bli skymd av de nya byggnaderna! Omgivningen blir hus från en annan tid, istället för karga klippor och grönska!

Länsstyrelsen skrev i ett yttrande 2004-04-15:

"Ett bebyggande av denna sluttning inklusive tillfartsväg innebär att grönområdet i denna del nästan fullständigt ianspråkats. Norra Guldheden kommer knappast längre att kunna uppfattas som den av luft och ljus omgivna stadsdel som den gällande stadsplanen uttrycker, vilket skadar helhetsintrycket väsentligt."

Efter förhandlingar med kommunen och en i sammanhanget obetydlig omarbetning av förslaget skriver Länsstyrelsen 2011-09-22:

"Stadsbilden kommer att påverkas något av den föreslagna bebyggelsen, men karaktären på Norra Guldheden kommer även efter planens genomförande i huvudsak att bevaras. Länsstyrelsen gör mot denna bakgrund bedömningen att riksintresset inte påtagligt kommer att skadas av den föreslagna exploateringen."

Länsstyrelsen skriver här att karaktären på Norra Guldheden kommer "i huvudsak att bevaras". Vad som menas med "i huvudsak" framgår ej. Normalt menar man med detta begrepp minst 50%. Detta kan stämma med den aktuella situationen, men en låg bevarandeandel är helt oacceptabel. Ett riksintresse för kulturmiljövården måste bevaras med betydligt högre ambitionsnivå: 100%, 99% eller 95% bör vara diskussionsnivån, om man vill hävda att riksintresset inte kommer att skadas påtagligt.

Att Länsstyrelsen på kort tid ändrat uppfattning, borde föranlett att Länsstyrelsen förankrat detta hos Riksantikvarieämbetet. Riksantikvarieämbetet kräver också detta i sina anvisningar:

Riksintressen för kulturmiljövården – Roller och ansvar Dnr 331-00679-2012, där det anges:

Av Plan- och byggförordningen (2011:338) 2 kap. 1-2 §§ framgår att länsstyrelsen ska hålla Riksantikvarieämbetet underrättat om vad som händer under samrådet och vid utställningen. De gäller särskilt i de fall länsstyrelsen och kommunen har en annan uppfattning är Riksantikvarieämbetet.

Såvitt vi har kunnat erfaras, har vare sig Länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen kontaktat Riksantikvarieämbetet för att förankra sin inställning.

Detaljplanens betydelse och Betydande miljöpåverkan:

Mark- och miljödomstolen skriver i sin dom (sid 20) att detaljplanen inte kan anses ha sådan principiell eller stor betydelse att den måste antas av kommunfullmäktige.

Mark- och miljödomstolen hävdar att "annat projekt för sammanhållen bebyggelse främst syftar på större projekt av rätt betydande storlek" (domen sidan 21).

Storleken på området kan dock inte vara det enbart avgörande. Här gäller det intrång mellan befintliga bostadsområden, varav den ena, inklusive sin omgivning, bland annat har ett högt kulturhistoriskt värde. Detta framgår framförallt av att området ingår i Sveriges områden av riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap 6 § miljöbalken, objekt O 2:8. Dessutom ingår området i *Bevaringsprogram för Göteborg (GKH 371/76), bevarandeplanen från 1976, kompletterad 1985, 1987 och 1999*. Detta sammantaget bör utgöra tillräcklig grund för bedömningen att byggandet av tre stora sex-sjuvåningshus inom området, utgör betydande miljöpåverkan och har *principiell eller stor betydelse*.

Man kan därför ifrågasätta nyttan med *Riksintresse* och *Bevaringsprogram*, om objekten inte ges ökat skydd i planeringsprocessen. Dessutom finns ytterligare många skäl mot aktuell detaljplan, som har framförts av många klaganden i tidigare instanser.

Enligt uppdrag

Ingrid Palmquist